

Bijlage 1

Adviezen, bezwaren en opmerkingen zoals deze ingediend werden door de belangrijkste openbare besturen in het kader van het openbaar onderzoek

Directoraat-Generaal Aministratief Vlaams gewest

In het eindrapport van de besprekingen rond het ENA werd gesteld dat het gebied Lanaekerveld (in dit RUP Grenspaal 93-96), voor 60 ha kan ontwikkeld worden als bedrijventerrein met watergebonden karakter, mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden. De resultaten van het eindrapport worden aanvaard als basis voor de ruimtelijke afwegingen. Vermits er geen apart RUP wordt opgesteld voor dit terrein maar wordt ingepast in het voorliggend RUP dienen deze randvoorwaarden in dit RUP ingevuld te worden. Dit wordt onvoldoende gerealiseerd in dit RUP. In de toelichtingsnota van het RUP staat dat voor het behoud van de natuurverbindingsfunctie en omwille van de nabijheid van de stad Maastricht er een voldoende brede strook als buffergebied met natuurverbindingsfunctie wordt ingericht. Deze kent geen vertaling in het stedenbouwkundig voorschrift en verordenend plan. Er wordt wel een strook herbested tot natuur die een natuurverbindingsfunctie kent, maar kan gezien haar ligging niet als buffer dienst doen. Er dient een buffering te komen naar de wijk Malberg toe. Bij de nabestemming dient te worden opgelegd dat er een inrichtingsplan komt waarin de buffering naar de Wijk Malberg wordt weergegeven en een faseringsplan wordt uitgewerkt. In de voorschriften moet worden opgenomen dat het plan wordt voorgelegd aan Aministratief. Aangezien het talud zijn natuurverbindingsfunctie verliest bij de aanleg van de watergebonden bedrijvigheid, dient de verbindingsfunctie elders geplaatst te worden (plan in bijlage), met name ten zuiden van het planningsgebied zodoende deze tevens een bufferende functie naar Malberg heeft.

Gedeputeerde staten van Nederlands Limburg

kan enkel akkoord gaan met de gewestplanwijziging voor 'Ontginningsgebied Grenspaal 93-95', mits voldaan wordt aan de hierna vermelde opmerkingen. Voor wat betreft het Belgische "kop-locatiedeel" van het Zouwdal zijn er volgende conflictpunten:

- de streefdoelen voor het Zouwdal zijn niet in overeenstemming met deze diepe leemwinning en geplande nabestemming, zoals reeds gesignaleerd werd in de Euregionale ontwikkelingsvisie Limburgse Maasvallei van de beide provincies;*
- het behoud van het Zouwdal, volgens de inmiddels voltooide Maastrichtse Zouwdalstudie met aanbevolen minimale dimensies van het nagestreefde open landschap, is niet haalbaar indien het voorontwerp leemwinningsplan op de kop nagenoeg in de "diepte" zal worden uitgevoerd. De westelijke randverbindingszone kan hierdoor niet tot stand komen;*
- de plannen voor wijkreconstructie en woningrenovatie aan de stadsrand van Malberg van de stad Maastricht komen in het gedrang door de Nederlandse wettelijke normering van maximaal toegestane geluidsbelasting voor woonmilieus (50 DB). De vervangende bouw van woningen, die op die plekken reeds een levensduurcyclus hebben voltooid zou in het perspectief van de beoogde Belgische ontwikkeling geblokkeerd worden;*
- de aanleg van een natuurverbindingszone door het Zouwdal in het kader van het Drielandenparkproject kan niet volledig gerealiseerd worden: de verbinding zou door de diepe leemwinning op het meest kwetsbare punt op de Kop van het Zouwdal niet tot stand kunnen komen.*

In een tweede bezwaarschrift verwijzen zij naar een akkoord tussen de stad Maastricht en steenbakkerij Heylen betreffende een ruil ten behoeve van leemwinning. Dit voorstel wordt volgens de bezwaarindiener ondersteund door de Leembank. Deze zou de conflictpunten m.b.t. het kop-locatiedeel van het Zouwdal kunnen oplossen.

A. Voor het 'Ontginningsgebied Grenspaal 93 en Grenspaal 96' wordt akkoord gegaan, mits voldaan wordt aan onderstaande opmerkingen:

1. Voor wat betreft het Belgische "kop-locatiedeel" van het Zouwdal zijn er volgende conflictpunten. De streefdoelen voor het Zouwdal zijn niet in overeenstemming met deze diepe leemwinning en geplande nabestemming, zoals al gesignaleerd werd in de Euregionale ontwikkelingsvisie Limburgse Maasvallei van de beide provincies. Het behoud van het Zouwdal volgens de inmiddels voltooide Maastrichtse Zouwdalstudie met de aanbevolen minimale dimensies van het nagestreefde open landschap, is niet haalbaar indien het voorontwerp leemwinningsplan op de kop nagenoeg in de "diepte" zal worden uitgevoerd. De westelijke randverbindingzone kan hierdoor niet tot stand komen. De plannen voor wijkreconstructie en woningrenovatie aan de stadsrand van Malberg van de stad Maastricht komen in het gedrang door de Nederlandse wettelijke normering van maximaal toegestane geluidsbelasting voor woonmilieus (50 dB). De vervangende bouw van woningen, die op die plekken al een levensduurcyclus hebben voltooid zou in het perspectief van de beoogde Belgische ontwikkeling geblokkeerd worden. De aanleg van een natuurverbindingzone door het Zouwdal in het kader van het Drielandenpark-project kan niet volledig gerealiseerd worden: de verbinding zou door de diepe leemwinning op het meest kwetsbare punt op de Kop van het Zouwdal niet tot stand kunnen komen.

2. Bij 'rol en positie van het plangebied binnen de bestaande en gewenste ruimtelijke structuur van Vlaanderen' op p. 26 van de toelichtingsnota moet de visie van Lanaekerveld, zoals uitgewerkt in het document 'Nadere uitwerking ENA', goedgekeurd door de Vlaamse regering op 23 april 2004, geïntegreerd worden. Hierbij werden volgende randvoorwaarden gesteld: de natuurverbinding die door de provincie Limburg werd geselecteerd langsheen het Albertkanaal wordt vormgegeven, en de ontsluiting van het bedrijventerrein mag de kern van Smeermaas niet overbelasten. Aangezien het terrein op lange termijn gerealiseerd wordt, gaat de voorkeur uit naar een ontsluiting naar de A2. Voor wat betreft de verkeersafwikkeling van het regionaal bedrijventerrein kan gesteld worden dat de ontsluitingsproblematiek niet onderzocht werd. Daarom dringen we aan deze problematiek grensoverschrijdend te bekijken

...

C. Met de gewestplanwijziging 'Gebied voor verwerking van oppervlaktedelfstoffen Grenspaal 93-96' kan enkel akkoord gegaan onder volgende voorwaarde: bij de inkleuring van de bedrijfsuitbreiding van Heylen moet er eerst onderzocht worden of dit milieutechnisch kan. Het heeft geen zin om dit in het GRUP op te nemen, als achteraf zou blijken dat het bedrijf hiervoor geen milieuvergunning zou kunnen krijgen voor deze grote uitbreiding (verdubbeling van de huidige capaciteit). Met de bestemming natuurgebied, vanuit de motivering van natuurverbindende functie van het Albertkanaal, wordt niet akkoord gegaan. Er wordt voorgesteld om hier eveneens artikel 14 (gebied voor verwerking van oppervlaktedelfstoffen Grenspaal 93-96) op te nemen met de randvoorwaarde dat de natuurverbindingfunctie van het Albertkanaal behouden dient te worden. Met de gewestplanwijzigingen voor de overige deelgebieden wordt akkoord gegaan.

A. Ontginningsgebied Grenspaal 93-96-Gebied 1.

1. Met deze gewestplanwijziging wordt akkoord gegaan, behalve voor de "Kop" van het Zouwdal zijn de streefdoelen van het Zouwdal niet in overeenstemming met de diepe leemwinning en geplande nabestemming, zoals al gesignaleerd werd in de Euregionale ontwikkelingsvisie Limburgse Maasvallei van de Provincies Belgisch en Nederlands Limburg. Het behoud van het Zouwdal, met de in de Zouwdalstudie aanbevolen minimale dimensies van het nagestreefde open landschap, is niet haalbaar indien de leemwinning "in de diepte" zal worden uitgevoerd.

2. De aanleg van een natuurverbindingzone door het Zouwdal in het kader van het Drielandenparkproject kan niet volledig worden gerealiseerd: de verbinding zou door de diepe leemwinning op het meest kwetsbare punt op de Kop van het Zouwdal niet tot stand komen.

...

B. Ontginningsgebied Grenspaal 93-96-Gebied 10.

1. De inkleuring van een natuurgebied op het talud ter hoogte van de verwerkingseenheid "Heylen Bricks NV" kan behouden blijven, op voorwaarde dat er steeds een mogelijkheid bestaat die praktisch en economisch haalbaar is voor het bedrijf om een rechtstreekse toegang te realiseren aan Albertkanaal (o.m. transport van materialen. . .)

2. Een groene buffer moet voorzien worden tussen de verwerkingseenheid enerzijds en de woonbuurt Malberg in Maastricht anderzijds, mede gelet op de plannen voor wijkreconstructie en woningrenovatie van de stadsrand Malberg; deze groenaanleg kan eveneens dienst doen als natuurverbindingzone naar het Zouwdal.

Bijlage 2 Literatuur

- Data mogelijke doelsoorten Zouwdalcorridor

- 1
REUMKENS H., 2003. Op de bres voor vlinders. De dagvlinderstand in de Hoge Fronten te Maastricht van Natuurhistorisch Maandblad jrg. 92 sept.
“...De ontdekking in 1996 van een kleine populatie Klaverblauwtjes [*Polyommatus semiargus*] in de droge grachten van de Hoge Fronten was sensationeel. Helaas hield de soort maar korte tijd stand; na 1997 zijn alleen nog een tweetal zwervers in de Fronten gezien. De vlinder gold sinds 1974 als uitgestorven in Nederland. Wel zijn er hervestigingspogingen op de Sint-Pietersberg gesignaleerd. Peeters (1997) vermoedt dat de vlinders afkomstig zijn van vliegeterreinen in België. In 2000 werd dit vermoeden door hem gestaafd door de ontdekking van een tamelijk omvangrijke populatie Klaverblauwtjes langs het [Albert]kanaal in Gellik. De taluds van het Albertkanaal en de Zuid-Willemsvaart, en het goederenspoor, kunnen geschikte corridors zijn om het Klaverblauwtje de gelegenheid te geven vanuit België de Hoge Fronten te herkoloniseren. Ook de Muurhagedis gebruikt het goederenspoor om zijn leefgebied uit te breiden, zij het in omgekeerde richting...na”
- 2
WALLIS DE VRIES. M.F., 2004 Uitvoeringsplan voor de Veldparelmoervlinder
- 3
WALLIS DE VRIES. M.F., 2005. Nieuwe kansen voor de Veldparelmoervlinder in Limburg, Natuurhistorisch Maandblad jrg. 94 april.

Hierin worden ook verbindingzones voorgesteld om clusters van potentiële leefgebieden in Zuid-Limburg te verbinden met bronpopulaties in België
Tussen de populatie van Lanay, via het potentieel leefgebied Sint-Pietersberg naar het potentieel leefgebied van Elsloo wordt een verbinding aangegeven die gaat via het Albertkanaal, de goederenspoorlijn Lanaken – Maastricht (Smeermaas), de Zuid-Willemsvaart en het Verbindingskanaal / Voedingskaal naar de het Julianakanaal.
De holle wegen Lanakerweg en Van Akenweg en de Zuidwillemsvaart (NL) worden aangegeven als potentieel leefgebied.
4.
VANREUSEL W., CORTENS J., JACOBS M. & VAN DYCK H. 2005, Uitbreidingsmogelijkheden voor het leefgebied van de met uitsterven bedreigde Veldparelmoervlinder. Een verkennende studie in Oost-Limburg. Rapport Universiteit Antwerpen (i.o.v. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINABEL, cel NTMB), Antwerpen, 43 pp.

De kanaaltaluds van het Albertkanaal alsook een berm op het industrieterrein van Lanaken worden aangegeven als potentieel geschikt na beheer (PNB).
Voor een stabiele populatie of een lokaal netwerk van populaties is een minimale oppervlakte aan habitat nodig. Dit kan bestaan uit een groot aaneengesloten terrein van een vijftal hectare of een netwerk van minimum 10-15 verschillende habitatplekken van elk minimaal 0,1 ha op onderlinge afstanden van maximaal 500 m
- 5
WALLIS DE VRIES. M. F., HUSKENS K. 2007. Een grensoverschrijdende metapopulatie van de Veldparelmoervlinder, Natuurhistorisch Maandblad jrg. 96 mei
- 6
ADAMS J. B., 2008. Waarnemingen van bijzondere dagvlinders in Limburg vanaf 2000, themanummer 25 jaar vlinders in Limburg Natuurhistorisch Maandblad jrg. 97 mei
- 7
VELING K., 2008. Kleine pages in Limburg. themanummer 25 jaar vlinders in Limburg Natuurhistorisch Maandblad jrg. 97 mei
- 8
REUMKES H.G.P., 2008. Een vlindermeetnet langs de Zuid-Willemsvaart, zes jaar monitoren in Noordwest –Maastricht, themanummer 25 jaar vlinders in Limburg Natuurhistorisch Maandblad jrg. 97 mei
- 9
ADAMS J., KETELAAR R., SMEETS G., 2008. 150 jaar dagvlinders op de Sint-Pietersberg, themanummer 25 jaar vlinders in Limburg Natuurhistorisch Maandblad jrg. 97 mei
- 10
INDEHERBERG, M., LAMBRECHTS, HENDRICKX J. & P. m.m.v.VERHEIJEN. W., ANDRIESSEN W., STASSEN E., JANSSEN M., RAEMAKERS EN S. KEULEN. Opmaak van een beheerplan en natuurrichtplan voor de taluds van het Albertkanaal tussen Kanne en Bilzen. AEOLUS i.o.v. AMINAL, Afdeling Natuur Limburg
- 11
WWW.WAARNEMINGEN.BE
Waarnemingen van Harrie Hesemans (9 exemplaren Boswitje, 2009)
- 12
WWW.WAARNEMING.NL
Waarnemingen van Harrie Hesemans (5 adulte, 20 larven rugstreepdad, juli 2007)

- Mogelijke inrichtingsmodellen natuurverbindingen

ADRIAENS T., PEYMEN J. EN DECLEER K. 2007. Natuurverbingsgebieden in Vlaanderen: achtergronden, afbakening en mogelijke inrichting. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2007(INBO.R.2007.14). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

BROEKMEYER, M. & STEINGRÖVER, E. (red) 2001.Handboek robuuste verbindingen; ecologische randvoorwaarden. Wageningen, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte.

DAUTZENBERG, A.2003. Groene schakels. Ecologische verbingszones, voorbeeldenboek. Provincie Noord-Brabant.

KONGS, T. & VAN EYKEREN, D. 2006. Natuurverbingsgebied 'Heuvelrug getuigenheuvels' in de Vlaamse Ardennen. Voorstudie gebiedsvisie ten behoeve van de Afbakening, Inrichting en Beheer. Definitief rapport., in opdracht van Provincie Oost-Vlaanderen. Haskoning, Mechelen.

PROVINCIE GELDERLAND 2006. Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland 2006

- Voorkomen van beschermde (zeldzame) plantensoorten in Zouwdal (5 opnames) en het Maasdal (Brusselse weg – Maas), bron: Natuurgegevens, website provincie Limburg (NL) in 2005

Soort	61.17.55	61.18.51
Aardbeiklaver (<i>Trifolium fragiferum</i>)		x
Beemdkroon (<i>Knautia arvensis</i>)	x	x
Donderkruid (<i>Inula conyzae</i>)		x
Echt bitterkruid (<i>Picris hieracioides</i>)	x	
Egelantier (<i>Rosa rubiginosa</i>)		x
Geel walstro (<i>Galium verum</i>)	x	
Geoord helmkruid en Gevleugeld helmkruid (<i>Scrophularia auriculata</i> + <i>S. umbrosa</i>)		x
Gevlekte aronskelk (<i>Arum maculatum</i>)		x
Gewone agrimonie (<i>Agrimonia eupatoria</i>)	x	x
Gewone brunel (<i>Prunella vulgaris</i>)		x
Gewone engelwortel (<i>Angelica sylvestris</i>)		x
Gewone margriet (<i>Leucanthemum vulgare</i>)		x
Grasklokje (<i>Campanula rotundifolia</i>)		x
Groot hoefblad (<i>Petasites hybridus</i>)		x
Groot streepzaad (<i>Crepis biennis</i>)		x
Groot warkruid (<i>Cuscuta europaea</i>)		x
Grote bevernel (<i>Pimpinella major</i>)	x	x
Grote kaardenbol (<i>Dipsacus fullonum</i>)	x	x
Heemst (G) (<i>Althaea</i>)		x
IJzerhard (<i>Verbena officinalis</i>)		x
Kattedoorn (<i>Ononis repens spinosa</i>)		x
Kleine bevernel (<i>Pimpinella saxifraga</i>)	x	x
Kleine pimpernel (<i>Sanguisorba minor s.l.</i>)		x
Knoopkruid (<i>Centaurea jacea</i>)		x
Koningskaars (<i>Verbascum thapsus</i>)	x	x
Kraailook (<i>Allium vineale</i>)	x	x
Kruipend stalkruid (<i>Ononis repens repens</i>)		x
Kruipend zenegroen (<i>Ajuga reptans</i>)		x
Muizeoor (<i>Hieracium pilosella</i>)		x
Muskuskaasjeskruid (<i>Malva moschata</i>)		x
Muurpeper (<i>Sedum acre</i>)		x
Pijlkruidkers (<i>Lepidium draba</i>)		x
Ruige leeuwentand (<i>Leontodon hispidus</i>)		x
Ruige weegbree (<i>Plantago media</i>)		x
Scherpe fijnstraal (<i>Erigeron acer</i>)		x
Slangekruid (<i>Echium vulgare</i>)		x

Soort	61.17.55	61.18.51
Stijf havikskruid (<i>Hieracium laevigatum</i>)	x	x
Stinkende ballote (<i>Ballota nigra meridionalis</i>)		x
Veldlathyrus (<i>Lathyrus pratensis</i>)		x
Wegdistel (<i>Onopordum acanthium</i>)		x
Wilde marjolein (<i>Origanum vulgare</i>)	x	x
Wilde reseda (<i>Reseda lutea</i>)		x
Witte munt (<i>Mentha suaveolens</i>)	x	x
Wouw (<i>Reseda luteola</i>)		x
Zacht vetkruid (<i>Sedum sexangulare</i>)		x
Zwarte toorts (<i>Verbascum nigrum</i>)		x